

नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४६) काठमाडौं, पुस २६ गते २०५६ साल (अतिरिक्ताङ्कः ४० (क))

भाग ४

श्री ५ को सरकार

श्रम मन्त्रालयको सूचना

श्री ५ को सरकारले कृषि श्रमिकहरूको लागि ज्याला निर्धारण गरी बेह्याय बमोजिमको व्यवस्था सम्वत् २०५६ साल पौष २६ गतेदेखि लागू गरेकोले श्री बमोजिम गर्न गराउन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

क. ज्याला दर, कामको समय निर्धारण:

(१) नेपाल अधिराज्यभर लागू हुने गरी कृषि श्रमिकहरूका लागि दैनिक रु. ६०।- र प्रतिघण्टा रु. ७।५० का दरले न्यूनतम ज्याला निर्धारण गरिएको छ । यो भन्दा घटी दरमा कुनै पनि कृषि श्रमिकलाई काममा लगाउन पाइने छैन ।

(२) श्री ५ को सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम ज्यालामा नघट्ने गरी जिल्ला विकास समितिले स्थानीय ज्याला निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

(३) कुनै ठाउँ विशेषमा श्री ५ को सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम ज्याला भन्दा बढी ज्याला दिने प्रचलन रहेछ भने खाईपाई आएको प्रचलित ज्यालामा घटाउन पाइने छैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको मात्र लागू हुनेछ।

- (४) महिला र पुरुषको लागि समान कामको लागि समान ज्याला दिनुपर्नेछ ।
- (५) दैनिक ८ घण्टाको कार्य समय निर्धारण गरिएको छ ।
- (६) जिल्ला विकास समिति, गाउँ विकास समिति र नगरपालिकाले कृषि श्रमिकहरूको ज्यालाको अनुगमन र कार्यान्वयन गर्ने छन् ।
- (७) गाउँ विकास समिति र नगरपालिकाले आ-आफ्नो क्षेत्रभित्रका कृषि श्रमिकहरूको ज्याला सम्बन्धमा परेका उजुरी लिई निर्णय गर्ने छन् ।
- (८) कृषि श्रमिकहरूको ज्याला सम्बन्धमा स्थानीय स्तरमा समस्या देखा-परेमा सो को निराकरणको लागि सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सम्बन्धित क्षेत्रका श्रम कार्यालयहरूले जिल्ला विकास समिति, गाउँ विकास समिति र नगरपालिकालाई आवश्यक सहयोग पुर्याउनु पर्नेछ ।
- (९) १४ वर्ष मुनिका केटाकेटीलाई काममा लगाउन र १४ वर्षभन्दा माथिका नाबालिगलाई जोखिमपूर्ण काममा लगाउन निषेध गरिएको छ । १४ देखि १६ वर्ष समूहका नाबालिग कामदारलाई दिनको ६ घण्टा र हप्ताको ३६ घण्टाभन्दा बढी समयसम्म काममा लगाउन नपाइने र १६ देखि १८ वर्ष समूहका नाबालिगलाई बिहान ६ बजेदेखि साँझ ६ बजेसम्मको समय बाहेक अन्य समयमा काममा लगाउँदा त्यस्तो नाबालिग कामदार र कृषक बीचको आपसी सहमतिमा मात्र काममा लगाउन सकिनेछ ।

ख. कृषि श्रमिकहरूको न्यूनतम ज्याला सम्बन्धी उच्चस्तरीय अनुगमन समितिको गठन:

कृषि श्रमिकहरूको ज्याला सम्बन्धमा स्थायी रूपमा अनुगमन गर्न देहाय बमोजिमको एक उच्चस्तरीय अनुगमन समितिको गठन गरिएको छ :-

श्रम मन्त्री	-अध्यक्ष
श्रम राज्यमन्त्री वा सहायक मन्त्री	-सदस्य
उपाध्यक्ष, राष्ट्रिय योजना आयोग	-सदस्य
कृषि र श्रम मन्त्रालयसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्यहरू	-सदस्य
गृह, स्थानीय विकास, कानून तथा न्याय, उद्योग, कृषि, वाणिज्य, भूमिसुधार तथा व्यवस्था र श्रम मन्त्रालयका सचिवहरू	-सदस्य
अध्यक्ष, उद्योग वाणिज्य महासंघ	-सदस्य
अध्यक्ष, रोजगारदाता परिषद्	-सदस्य
अध्यक्ष, जिल्ला विकास समिति महासंघ	-सदस्य

१६/१६

(२) आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अध्यक्ष, नगरपालिका महासंघ	-सदस्य
अध्यक्ष, गाउँ विकास समिति महासंघ	-सदस्य
अध्यक्ष, नेपाल ट्रेड युनियन कांग्रेस	-सदस्य
अध्यक्ष, नेपाल प्रजातान्त्रिक ट्रेड युनियन महासंघ	-सदस्य
अध्यक्ष, नेपाल ट्रेड युनियन महासंघ	-सदस्य
अध्यक्ष, नेपाल किसान संघ	-सदस्य
अध्यक्ष, अखिल नेपाल किसान संघ	-सदस्य
अध्यक्ष, राष्ट्रिय प्रजातान्त्रिक किसान संगठन	-सदस्य

ग. अनुगमन समितिको काम तथा कर्तव्यः

कृषि मजदूरहरूको न्यूनतम ज्यालासम्बन्धी अनुगमन समितिको काम तथा कर्तव्य देहायबमोजिम हुनेछः-

- (१) श्री ५ को सरकारले तोकेको न्यूनतम ज्याला लागू गराउने ।
- (२) नियमित रूपमा न्यूनतम ज्यालाको प्रभाव तथा प्रक्रियाको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्ने तथा सम्बद्ध निकायको बीचमा समन्वय गर्ने ।
- (३) न्यूनतम ज्यालाको समय-समयमा पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गर्न सिफारिश गर्ने ।
- (४) राष्ट्रिय स्तरबाट तोकिएको न्यूनतम ज्याला दरमा घटी नहुने गरी स्थानीय ज्यालादर निर्धारण गराउने तथा अनुगमन गर्ने ।
- (५) ज्यालाको कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा कानूनी तथा प्रक्रियागत कठिनाई देखिएमा समाधानको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने ।
- (६) ज्याला सम्बन्धमा आइपरेका समस्याहरू समाधान गर्ने ।

आज्ञाले,

डो.बी. भट्टराई

श्री ५ को सरकारको सचिव

9677

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।